

Türkiye ile İtalya arasında hava yolu ile yapılacak muntazam ulaştırmanın tesis ve işletilmesine dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun tasarısı ve Ulaştırma Komisyonu raporu (1/664)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1458, 6/4585

27 . XII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye ile İtalya arasında hava yolu ile yapılacak muntazam ulaştırmanın tesis ve işletilmesine dair anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 15 . XII . 1949 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

Hükümetimizin de katılımıyla Şikago'da 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan ve Büyük Millet Meclisi tarafından 4749 sayılı Kanunla 5 Haziran 1945 tarihinde onanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri dâhilinde Cumhuriyet Hükümeti, 12 Şubat 1946 günü Büyük Britanya Kırallığı ve Amerika Birleşik Devletleriyle birer Hava Anlaşması yapmış ve bu anlaşmalar Büyük Millet Meclisince 13 Mayıs 1946 tarihinde onanmıştır. Keza Hükümetimiz ile İsveç Kırallığı Hükümeti arasında 27 Haziran 1946, Fransa Hükümetiyle 12 Ekim 1946, Çekoslovakya Hükümetiyle 5 Mart 1947, Holânda Hükümetiyle, 19 Mart 1947, Danimarka Hükümetiyle 30 Haziran 1947, Irak Hükümetiyle 30 Haziran 1947, Yunanistan Hükümetiyle 22 Temmuz 1947, Lübnan Hükümetiyle 16 Eylül 1947, Hâşimi Ürdün Hükümetiyle 7 Mayıs 1948, Norveç Hükümetiyle 20 Mayıs 1948, İsviçre Hükümetiyle 16 Şubat 1949, ve Suriye Hükümetiyle 6 Temmuz 1949, da bu yolda birer Anlaşma akit ve imza edilmiştir.

Bu anlaşmalar sırasıyla aşağıdaki tarihlerde Büyük Millet Meclisince onanmıştır :

(İsveç ile Anlaşma : 16 Eylül 1946, Kanun No. 4954); (Fransa ile Anlaşma : 21 Şubat 1947, Kanun No. 5028); (Holânda ile Anlaşma : 18 Haziran 1947, Kanun No. 5111); (Çekoslovakya ile Anlaşma : 18 Haziran 1947, Kanun No. 5110); (Danimarka ile Anlaşma : 9 Şubat 1948, Kanun No. 5172); (Irak ile Anlaşma : 9 Şubat 1948, Kanun No. 5173); (Yunanistan ile Anlaşma : 9 Şubat 1948, Kanun No. 5171); (Lübnan ile Anlaşma : 9 Şubat 1948, Kanun No. 5174); (Ürdün ile Anlaşma 10 Ocak 1949, Kanun No. 5303); (Norveç ile Anlaşma : 10 Ocak 1949, Kanun No. 5302); (İsviçre ile Anlaşma : 24 Mayıs 1949, Kanun No. 5395); (Suriye ile Anlaşma : 12 Aralık 1949 Kanun No.).

Bu iki Taraflı Anlaşmaların Yüksek Meclise sunulmaları sırasında da arzolunduğu üzere Şikago'da kurulan sistemin memnuniyet verici bir şekilde işlemesi, hava yolundan bir birine bağlı üye devletler arasında yapılacaktır. İki taraflı anlaşmalar akdine vâbestedir. Cumhuriyet Hükümeti bugüne kadar yaptığı Anlaşmalardan başka diğer devletlerle de faydalı ve gerekli anlaşmalar teminine devam etmektedir. Bu arada İtalya Cumhuriyeti Hükümetinin anlaşma akdine mütedair vâkı teklifi üzerine 1947 yılında başlıyan müzakereler bu kere sona ermiş ve her iki tarafın üzerinde

mutabık kaldıkları Anlaşma metni 25 Kasım 1949 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Bu Anlaşma geniş ölçüde evvelki anlaşmalardan mülhem olup mütekabiliyet esasına istinat ediyor. Şimdiki şartlar altında batı memleketleriyle yurdumuz arasında gün geçtikçe adedleri çoğalan seferler, muvasalanın sıklaşmasını ve süratlenmesini tesis etmek suretiyle mezkûr memleketlerle Türkiye arasındaki ekonomik ve sosyal bağları kuvvetlendirmek ve geliştirmek gayesinin tahakkukuna yardım etmektedir.

Bu kere onanmaya sunulan işbu Anlaşma ile Türk uçakları Türkiye'den Roma, Milano, ve daha ileri memleketlere gidecekler ve bu hal üzerinde milletlerarası yoleu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkını haiz olacaklardır. İtalya uçakları da aynı veçhile İtalya'dan İstanbul'a, Ankara'ya ve daha ilerdeki memleketlere gidecekler ve aynı haklardan istifade edeceklerdir. Ancak her iki memleket uçaklarına diğer memleket ülkesi üzerindeki noktalar arasında kabotaj yapmak hakkı bittabi verilmemiştir.

Anlaşma ile ekinin yorumlanması veya uygulanması yolunda Sözleşen Tarafların müzakere ile halledemeyecekleri hususlar, 7 Aralık 1944 Şikago Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine veya, iki Tarafın tâyin edeceği bir hakem mahkemesine, yahutda başka her hangi bir şahıs veya teşekkülün hâkemliğine sunulacaktır.

Yukarda bahis konusu edilen Anlaşma ile ekinde mevcut esasların memleketimizin menfaatlerine uygun ve İtalya ile aramızdaki Sivil Havacılık münasebetlerini düzenliyecek mahiyette bulunduğu mütalâa edilmektedir.

Bu düşünce ile Anlaşma ile ekinin onanması için ilişik Kanun tasarısı hazırlandı.

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/664

Karar No. 13

31 . I . 1950

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile İtalya arasında hava yolu ile yapılacak muntazam ulaştırmanın tesis ve işletilmesine dair anlaşma ile ekinin onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 15 . XII 1949 tarihli kararıyle Büyük Millet Meclisine sunulan ve Yüksek Başkanlığa Komisyonumuza havale olunan kanun tasarısı ile anlaşma ve eki Komisyonumuzun 11.I.1950 tarihindeki Birleşiminde Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının temsilcileri hazır oldukları halde okunup incelendi.

Hükümetimizle İtalya Hükümeti arasında 25 Kasım 1949 tarihinde Ankara'da akit ve imza edilmiş olan bu anlaşma ile ekinin 5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onanan 7 Aralık 1944 tarihli «Şikago Havacılık Anlaşmaları» ndaki esaslara göre kurulmuş olan Milletlerarası sivil havacılık anlaşmaları sisteminin işlemesi ve gelişmesi için Âkid Devletler arası-

da yapılagelmekte olan iki taraflı anlaşmalar silsilesine dâhil olduğu ve evvelce diğer Hükümetlerle yapılmış ve Büyük Millet Meclisince onanmış olan anlaşmalardaki esaslara benzér hükümleri ihtiva etmekte bulunduğu ve «mütekabiliyet esasına» na dayandığı görülmüştür.

Hükümetimizle diğer birçok Hükümetler arasında şimdiye kadar akit ve imza edilmiş olan hava ulaştırmaları anlaşmalarından farklı olarak bu anlaşmaya bağlı ekin «E» fıkrasında, Sözleşen Taraflardan birinin işleteceği hava seferlerinin programları ile kullanacakları uçakların tipini, iki hafta önce diğer Tarafın bildireceği hakkında bir hüküm konulmuş bulunmakta olup bu hususta Komisyonumuza verilmiş olan izahata göre; üçüncü diğer bir Âkid Devlet tarafından Türkiye ile İtalya arasındaki hava yollarında daha elverişli bir sefer programının tatbik olunmasına ve daha az masraflı uçak-

ların kullanılmasına teşebbüs olunmak suretiyle yapılabilecek rekabet karşısında sözleşen taraflardan birinin Türkiye ve İtalya arasındaki kendi hava seferleri programlarında ve kullanacakları uçakların tiplerinde yapmak isteyeceği değişikliklerin diğer tarafa bildirilmesini sağlamak maksadiyle bu hükmün konulmuş olduğu ve bunun Şikago Havacılık Anlaşmaları ile kabul olunan esaslara uygun olduğu anlaşılmıştır.

Tasarının gerekçesinde de yazılı olduğu üzere :

Bu anlaşma ile Türk uçakları Türkiye'den Roma, Milâno ve daha ileri memleketlere ve İtalya uçakları da İtalya'dan İstanbul'a, Ankara'ya ve daha ileri memleketlere işleyecek ve bu hat üzerinde milletlerarası yolcu, yük ve posta taşımak hakkını haiz olacaklardır. Ancak Şikago Sivil Havacılık Anlaşmasının yedinci maddesindeki esas veçhile iki Sözleşen Taraftan her birinin kendi ülkesi içindeki bir noktadan diğer bir noktaya yolcu, yük ve posta taşımak hususundaki kabotaj hakkı her iki Taraf için de mahfuz tutulmuş ve bu anlaşma ile böyle bir hak verilmemiştir.

Bu anlaşma ile ekinin yürürlüğe girmesiyle memlektimizle Batı memleketleri arasında yeni bir hava seferinin daha açılacağı ve bu yüzden bu memleketlerle Türkiyemiz arasındaki Ekonomik ve sosyal bağların ve münasebetlerin gelişeceği ve kuvvetleneceği belirmiş olmakla bu faydeleri sağlayacak olan Anlaşma ile ekinin onanmasına ve Kanun tasarısının Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmesine Komisyonumuzca oy birliği ile karar verilmiştir.

Kamutaya arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı N. Sözcü	Sözcü	Kâtip
Niğde	Niğde	Erzurum
V. Sarıdal	V. Sarıdal	S. Altuğ
Ankara	Kayseri	Konya
İ. R. Ayaşlı	F. Seler	R. Erel
Aydın		Kütahya
M. Aydın		A. Bozbay
Manisa		Ordu
Korgl. A. R. Artunkal	Dr. V. Demir	
Ordu	Samsun	Sivas
Amiral H. Gökdalay	Y. Kalgay	H. Işık

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile İtalya arasında Hava Yolu ile Yapılacak Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine dair Anlaşmanın onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümetleri arasında 25 Kasım 1949 tarihinde Ankada'da akit ve imza edilmiş olan «Türkiye ile İtalya arasında Hava Yolu ile Yapılacak Muntazam Ulaştırmanın Tesis ve İşletilmesine dair Anlaşma ile eki» onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer..

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Nihat Erim

Devlet Bakanı
C. S. Barlas

Adalet Bakanı
F. Sirmen

Millî Savunma Bakanı
H. Çakır

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Millî Eğitim Bakanı
T. Banguoğlu

Eko. ve Ticaret Bakanı

G. ve Tekel Bakanı
Dr. Ş. Bürge

Ulaştırma Bakanı
Dr. Kemal Satır

İşletmeler Bakanı
M. Birsal

İçişleri Bakanı
E. Erişirgil

Maliye Bakanı
I. R. Aksal

Bayındırlık Bakanı
Ş. Adalan

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. K. Bayizit

Tarım Bakanı
Cavid Oral

Çalışma Bakanı
Reşat Ş. Sirer

TÜRKİYE İLE İTALYA ARASINDA HAVA YOLU İLE YAPILACAK MUNTAZAM ULAŞTIRMANIN TESİS VE İŞLETMESİNE DAİR ANLAŞMADIR

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti mütekabiliyet esasına müsteniden Türkiye ile İtalya arasında muntazam bir hava hattı tesisini arzu etmişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır :

Madde — 1

İşbu Anlaşma ile ekinin tatbikında, metin aksini âmir bulunmadığı takdirde :

a) «Havacılık makamları» tâbiri ile :

Türkiye için «Ulaştırma Bakanlığı» veya onun tarafından halen görülmekte olan işleri ifa ile yetkilendirilmiş her hangi bir şahıs veya teşekkül kastedilecektir.

İtalya için ise «Hava Savunma Bakanlığı - Sivil Havacılık ve Hava Münakalâtı Umum Müdürlüğü» veya onun tarafından halen görülmekte olan işleri ifa ile yetkilendirilmiş her hangi bir şahıs veya teşekkül kastedilecektir.

b) «Tâyin edilmiş hava teşebbüsü» tâbiri ile sözleşen taraflardan birinin havacılık makamlarınca öteki taraf havacılık makamlarına muayyen hava servisleri işletmek maksadiyle kendisi tarafından hava teşebbüsü olduğu yazı ile bildirilen hava ulaştırması teşebbüsü kastedilecektir.

c) «Ülke» tâbiri, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da akdedilen Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 2 nci maddesindeki tarife tekâbül edecektir.

d) 7 Aralık 1944 de Şikago'da akdedilen Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 96 nci maddesinin a), b) ve d) fıkralarının tarifi muteber addolunacaktır.

Madde — 2.

Sözleşen Taraflar işbu Anlaşma ile ekinde tasrih edilen hava servisleri tesisi hakkını birbirlerine verirler. Bu servisler kendilerine işletme hakkı verilen Sözleşen tarafların takdirine göre hemen veya daha ilerdeki bir tarihte faaliyete geçebileceklerdir.

Madde — 3.

a) Sözleşen Taraflardan her biri, 9 neu madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla diğer Sözleşen Tarafça tâyin edilen teşebbüs veya teşebbüslere gereken işletme müsaadesini verecektir.

b) Ancak, işletme müsaadelerini veren havacılık makamlarınca böylece tâyin edilen hava ulaştırma teşebbüslerine mutabık kalınan seferlere başlanılmasına mezuniyet verilmeden önce, mezkûr teşebbüsler umumiyetle tatbik edilen kanun ve nizamlar gereğince, ehliyetlerini isbata davet olunabilirler.

c) İlgili hükümetlerce tâyin olunabilecek bazı bölgelerde Milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askerî makamların tasvibine tâbi tutulacaktır.

d) Sözleşen Taraflardan her biri mutabık kalınan hava yollarını işletecek bir veya birkaç hava ulaştırması teşebbüsünü tâyin ve bu seferlere başlanılması tarihini tesbit eder.

Madde — 4.

Sözleşen Taraflar aşağıdaki hususlarda mutabıktırlar :

a) Sözleşen Taraflar teşebbüslerinin temin edeceği ulaştırma hacim ve imkânları, nakliyat ihtiyacına göre intibak ettirilir.

b) Sözleşen Taraflarca tâyin edilen teşebbüsler aynı hatlar üzerinde kendi seferlerine muga-yir şekilde karşılıklı menfaatlerini ihlâl etmemek hususunu göz önünde bulunduracaklardır.

c) Bu Anlaşmaya bağlı ekte derpiş olunan seferlerin başlıca gayesi, hava teşebbüsüne

sahip memleket ile seferin yapılacağı memleket arasındaki ulaştırma talebi ihtiyacını temin etmektedir.

d) Akde gösterilen mahallerde, İki Sözleşen memleketten başka, bir üçüncü memlekete gönderilen veya oradan gelen milletlerarası yolcu veya eşyanın tahmil veya tahliyesi hakları, Türkiye ve İtalya Hükümetleri tarafından teyit edilen muntazam inkişaf umumi prensipleri gereğince ve nakliyat hacmına göre :

1. — Menşe memleket ile seferin yapılacağı memleketler ulaştırma talebi,
2. Tesbit olunan hatların iktisadi işleyiş icapları,
3. — Mahallî ve mıntakavi hatlar, göz önünde tutularak seferlerin geçtiği bölgelerde mevcut ulaştırma talebine tetabuk edecek surette kullanılacaktır.

Madde — 5.

Ücret tarifeleri; işletme ekonomisi, normal kâr ve sürat, konfor gibi her hattın gösterdiği hususiyetler nazarı dikkate alınmak suretiyle, mâkul nispetler dâhilinde tesbit olunacaktır. Türk ve İtalyan ulaştırma teşebbüsleri, bu maksatla, aynı yol üzerinde sefer yapan diğer üçüncü bir memlekete ait hava ulaştırmaları teşebbüsleriyle danışmada bulunacaklardır. Bu husustaki Anlaşmalar Sözleşen Tarafların yetkili havacılık makamlarının tasvibine sunulacaktır. İşletmeler bir anlaşmaya varmadıkları takdirde sözü geçen makamlar bir hal sureti bulmaya gayret edeceklerdir. Nihai merci olarak, işbu Anlaşmanın 11 nci maddesinde derpiş olunan usule baş vurulacaktır.

Madde — 6.

a) Sözleşen Taraflardan her biri, öteki Taraf Hava Ulaştırma teşebbüs veya teşebbüslerinin, kendi hava alanlarını kullanmaları ve başka kolaylıklardan faydalanmaları için tarhedeceği harçların, milletlerarası benzer hatlarda kullanılan kendi millî uçaklarınca anılan hava alanlarını kullanma ve kolaylıklardan faydalanma için ödenecek harçlardan daha fazla olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilecek hava ulaştırma teşebbüsü tarafından veyahut bu teşebbüs nam ve hesabına, yalnız bu teşebbüs uçakları için sarf olunmak üzere, ithal edilecek yakıtlar, makina yağları ve yedek parçalar, muayene ücretleri ile diğer millî resim ve harçların alınması bakımından da millî veya en ziyade müsaadeye mazhar millet teşebbüslerine uygulanacak işlemden faydalanacaklardır.

c) Mutabık kalınan hatlar üzerinde Sözleşen Taraflardan her birince tâyin edilmiş teşebbüs veya teşebbüslerin kullandığı her uçak, yakıtlar makine yağları, yedek parçalar, mûtat teçhizat ve uçak kumanyası; anılan uçaklar tarafından öteki sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlar esnasında kullanılsa veya sarfedilse bile, bu Taraf ülkesinde gümrük resimleri, muayene ücretleri ve diğer millî resimlerden ve harçlardan muaf tutulacaktır..

Madde — 7.

Sözleşen Taraflardan biri tarafından verilen ve muteber kılınan ve müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisansları mutabık kalınan hava yollarının işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafça da muteber addedilecektir.

Ancak Sözleşen Taraflardan her biri, kendi uyruklularına diğer bir Devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerini ve lisanslarını kendi ülkesi üzerinden yapılacak uçuşlar için tanımamak hakkını muhafaza eder.

Madde — 8.

a) Sözleşen Taraflardan birinin, milletlerarası hava seyrüseferlerinde kullanılan uçakların kendi ülkesi üzerinde uçuşlarını tanzim eden kanunlar ve nizamlar, öteki Sözleşen Taraf teşebbüsü

sünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Formaliteler, göç, pasaportlar, gümrük ve karantina ve umumiyetle kontrol formaliteleri gibi yolcuların, mürettebatın ve ticarî eşyanın girişlerini, kalışlarını ve çıkışlarını tanzim eden ve Sözleşen Taraflardan her birinin ülkesindeki cari kanunlar ve nizamlar, diğer Sözleşen Taraf teşebbüslerine ait uçakların taşıdıkları yolculara, mürettebata ve ticarî eşyaya, bu uçakların anılan ülkede buldukları, esnada, tatbik olunacaktır.

Madde — 9.

Sözleşen Taraflardan her biri, öteki Sözleşen Tarafa tayin edilen teşebbüsün mülkiyetinin mühim kısmının ve fiili murakabesinin bu son taraf uyuşmalarının elinde bulunduğuna dair delil sahibi olmadığı hallerde veya bu teşebbüs 8 nci maddede derpiş olunan kanun ve nizamnamelere riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vecibeleri yerine getirmediği takdirde bu teşebbüse işletme müsaadesi vermeği reddetmek veya verilmiş olan müsaadeyi geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 10.

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşmanın ve ekinin metnini değiştirmeyi münasip gördüğü takdirde, her iki Sözleşen Tarafın havacılık makamları arasında bir görüş teatisini isteyebilir. Görüşmeler, talep vukuundan itibaren 60 gün içinde yapılmalıdır.

Mutabakat husulünde, böylece derpiş edilmiş olan tadilat ancak, diploması yolu ile nota teatisinden sonra yürürlüğe girer.

Madde — 11.

İşbu Anlaşmanın ve ekinin tatbiki ve tefsiri hususlarında Sözleşen Taraflar arasında zuhur edip de re'sen görüşme yolu ile halledilemeyen ihtilâflar üç âzadan mürekkep bir hakem komisyonunun kararına arz edilir; bu hakemlerden bireri Sözleşen Taraflarca seçilir ve üçüncüsü de, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Nizamnamesi mucibince tanzim edilmiş olan listeye isimleri dahil bulunan ve Sözleşen Taraflardan birinin uyuşu olmıyan hakemler arasında, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyinin Başkanı tarafından intihap edilir.

İhtilâf Sözleşen Taraflarca müttefikan seçilen bir tek hakemin kararına da arzedilebilir.

Sözleşen Taraflar, katî telâkki edilmesi icabeden hakem kararlarına uymayı taahhüt ederler.

Madde — 12.

Her Sözleşen Taraf, işbu Anlaşmayı feshetmek niyetinde olduğunu diğer Sözleşen Tarafa her zaman bildirebilir. Bu ihbar aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına da yapılmalıdır. İşbu Anlaşma, tebliğın diğer Sözleşen Tarafa alındığı günden itibaren bir sene geçtikten sonra hükümden kalkar. Meğerki tebliğ, bu müddetin hitamından evvel Sözleşen Taraflar arasında hâsıl olacak bir Anlaşma ile iptal edilmiş ola. Kendisine tebliğ yapılan Sözleşen Taraf, bu tebliği aldığı bildirmese, tebliğe Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından alındığı günden itibaren on dört gün geçtikten sonra, alınmış, nazariyle bakılır.

Madde — 13.

Sözleşen Taraflardan birince tayin edilmiş olan teşebbüsler, muayyen bir yol üzerindeki tevakuf yerlerinden bâzılarını hazfedebilirler. Bu takdirde, bundan, diğer Sözleşen Taraf Havacılık Makamlarını gecikmeksizin haberdar etmekle mükelleftirler. Meğer ki, münferit meseleler bahis mevzuu ola.

Madde — 14.

Bu anlaşma ve buna müteferri bütün akitler, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde teşkil ettirilecektir.

Madde — 15.

a) Bu Anlaşma iki Hükümet arasında nota teatisi suretiyle mümkün olan en kısa zamanda tesbit edilecek bir tarihte yürürlüğe girecektir.

b) Sözleşen Tarafların yetkili havacılık makamları, sıkı iş birliği zihniyeti içinde bu Anlaşmada ve Ekimde tasrih olunan prensiplerin tatbik edildiğini ve memnuniyet bahş bir şekilde yürütüldüğünü tesbit etmek üzere zaman zaman istişarede bulunacaklardır.

c) Sözleşen Taraflar, çok taraflı bir havacılık sözleşmesi ile taahhüt altına girmeleri halinde, bu Anlaşma ve eki hükümlerinin anılan Sözleşme hükümleriyle uygunluğunu sağlamak üzere istişarede bulunacaklardır.

d) İki Taraf Havacılık Makamlarınca bu Anlaşma ekinde değişiklikler yapılabilir.

Ankara'da 25 Kasım 1949 tarihinde Fransızca iki nüsha olarak akd olunmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına
F. Z. Akdur

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti
Adına
R. Prunas

Ek

A) Bu Anlaşma gereğince tâyin edilen İtalya Hava Ulaştırma teşebbüslerine Türkiye Ülkesi üzerinden transit uçuş ve teknik tevakkuf haklarıyla, aşağıda gösterilen yolları takiben İstanbul ve Ankara'da Milletlerarası yolcu, posta ve yük almak ve boşaltmak hakkı verilmiştir.

« İtalya'dan mutavassıt veya gayrimutavassıt noktalar tarikiyle İstanbul'a ve Ankara'ya ve daha ilerdeki noktalara » ;

B) Keza işbu Anlaşma gereğince tâyin edilen Türk Hava Ulaştırma teşebbüslerine İtalya ülkesi üzerinde transit uçuş ve teknik tevakkuf haklarıyla, aşağıda gösterilen yolları takiben Roma'da ve Milâno'da Milletlerarası yolcu, posta, ve yük alma ve boşaltma hakkı verilmiştir.

« Türkiye'den mutavassıt veya gayrimutavassıt noktalar tarikiyle Roma'ya ve Milâno'ya ve daha ilerki noktalara » ;

C) Sözleşen Taraflardan her birinin, bir hava seferini işletmeye başlamadan öteki Tarafa, onun ülkesine giriş ve ülkesinden çıkışı için tasarladığı yönleri bildirmesi ve bunun üzerine öteki Tarafın, kendi ülkesine katı giriş ve çıkış noktalarıyla ülkesi üzerinde takip edilecek olan uçuş yolunu göstermesi mukarrerdir.

D) Sözleşen taraflara ait teşebbüslerin diğer Sözleşen Taraf arazisinde bir noktadan diğer bir noktaya her ne şekilde olursa olsun, ücret mukabilinde yolcu, posta, ve yük alması katı surette memnudur. (Kabotaj);

E) İşbu Anlaşma ile Ekindeki şartlar gereğince Sözleşen Taraflardan birinin tâyin edeceği teşebbüsler; seferlerin programlarıyla kullanacakları uçakların tipini, iki hafta önce öteki sözleşen Tarafa bildirecektir.